

הבנק אופ אינגלנד" תבע ערבויות מ"בל"ל" בלונדון

ה"בנק אופ אינגלנד" תבע לאחרונה, כי "בנק לאומי" בישראל יתן מיכתב ערבות ל"בנק לאומי" בלונדון, שהוא בנק עצמאי השייך לקבוצת "בנק לאומי". התביעה באה לאחר בדיקות של ה"בנק אופ אינגלנד" ב"בנק לאומי" לונדון. כפי שזודע, המציא "בנק לאומי" בישראל את מיכתב הערבות המבוקש.

מנכ"ל יפת "ערבות מוסרית"

חוגי "בנק לאומי" בישראל מסרו, כי בעיקבות התמוטטות "בנק ארץ-ישראל" — בריטניה" החליט ה"בנק אופ אינגלנד" לבדוק את מצב כל הבנקים הזרים הפועלים בלונדון, ובעיקר של מה ש"קרוי" קונסורציום בנק" (בנק, שבכליו הם קבוצת בנקים זרים).

התביעה לערבויות של בנק-האם לבנק השייך לו הפועל בלונדון, הופנתה לכל הבנקים הזרים בלונדון, בעיקר לבנקים אמריקאיים. חוגי "בנק לאומי" מסרו, כי הם המציאו אותה ערבות שנתנו ה"בנקים האמריקאיים ל"בנק אופ אינגלנד". הבנקים האמריקאיים נתנו למעשה ערבות לכל ההתחייבויות של ה"בנקים שלהם בלונדון ובכך, למעשה, הפכו אותם לבעלי מעמד של סניף.

חוגי "בנק לאומי" אמרו, כי לערבות תוקף מוסרי יותר מאשר מעשי. "בנק לאומי" בלונדון הוא הבנק הישראלי היחיד העצמאי, ל"בנק הפועלים" סניף בלונדון, וכך גם ל"בנק דיסקונט".

"בנק לאומי" הפסיד בשנים האחרונות מיליוני דולרים בעסקות לא מוצלחות בחו"ל. לאחרונה נמסר על הפסד של 8 מיליון פרנקים צרפתיים ב"בנק לאומי" בפריס. קודם-לכן נמסר על הפסד גדול ב"בנק לאומי" בשווייץ, וזאת לאחר הפסד ענקי שנגרם בשעתו, בהסתבכות "בנק לאומי" בארה"ב ב"שערוריית השמנים הגדולה עם "אמריקן אקספרס".

עוד מכה לשכירים

הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה פורסמה בימים אלה כי בחודשים ינואר-ספטמבר 1974 עלו המחירים בממוצע ב-37%, ואילו השכר לשכיר עלה ב-32%. מכאן שהשכר היראלי של השכיר ירד ב-1974 ב-5% לפחות. מכוון שהמחירים עלו והשכר ירד, הרי שהרווחים גדלו באותה תקופה לפחות בשיעור השווה לירידה בשכר היראלי, היינו ב-5% לפחות.

הבורסה במה כדאי להשקיע?

מחלקת-המחקר של "בנק ישראל" פורסמה בימים אלה (סקר מיוני 42) ניתוח מעניין של חיים לוי ומרשל סרנט, על כדאיות ההשקעה בבורסות הישראלית והאמריקאית. הניתוח התייחס בסך הכל לבדיקת השוואה בשנים 1969-1958, תקופה שכללה שני פיתוחי מטבע.

מסתבר כי מי שהשקיע בבורסה הישראלית בתקופה זאת, הרוויח כך: אם השקיע במניות בנקים, ביטוח וכי ספים — 19.6% לשנה; אם השקיע במניות תעשייה ומיסחר — 12.5% לשנה; בחברות-ההשקעה — 11.6% לשנה; ב"מקרקעין ופיתוח" — 8.3% לשנה; באג"ר-תייחוס צמודות דולר — 7.3% לשנה.

לעומת זאת, ישראלי שהשקיע בשנים אלו במניות בבורסה האמריקאית, הרוויח כך: במניות תעשייה — 16.4% לשנה; במניות רכבות — 14.1% לשנה; במניות שירותים ציבוריים — 15.3% לשנה.

המחקר מביא גם הצעה להרכב תיק השקעות אופטימלי של ניירות-ערך אמריקאיים וישראליים, בהנחה כי הריבית על הכספים המושקעים היא 12% לשנה. עריבת זו כדאי לפזר את ההשקעה כך: 69.7% במניות-תעשייה אמריקאיות, 19.5% במניות-כספים ישראליות, והיתר במניות-תעשייה ישראליות.

הגרמנים יכנסו

אסיפה כללית

הקבוצה הגרמנית מאוכזבת ביותר מתוצאות מועצת-המנהלים של "החברה לישראל" בפריס, שהחליטה להסמיך את המנכ"ל, ישראל גלעד, לבחון הצעות להצטרפות לאיגוד נושים, למען הצלת הבנק של טיבור רוזנבאום. החלטה זאת מועצת-המנהלים נתקבלה בתמיכת הברון אדמונד דה-רוטשילד וממלכת ישראל, שצגיגה מנסים לטרפד את הצלת הבנק של רוזנבאום.

החלטת מועצת-המנהלים מכניסה ל"מבוי סתום" את המאמצים להצלת הבנק של רוזנבאום, לאחר שכל יתר הגורמים מסכימים לתת יד להסדר. החסדר ימומן בחלקו על-ידי הבנק של מדינת הסן בגרמניה (שהוא בעל שליש המניות ב"בנק של רוזנבאום), שיתן ארצאי נוסף של 55 מיליון דולר, ועל-ידי גורמים ישראליים שיקנו את חלקו של רוזנבאום בבנק (שני שלישים) בסכום של 11 מיליון דולר, שיושקעו אף הם בבנק. ה"הסדר יאפשר גם את הצלת ניכסי ה"חברות הוואדוציות, שכן הבנק של הסן יתן ארצאי כנגד ניכסי החברות הללו. הגורם המעכב את ההסדר הוא סיוע רובה של "החברה לישראל", הנושה בבנק של רוזנבאום ובחברות הוואדוציות

משקיץ ריגר ניצחון לבארון

8.5 מיליון דולר, להצטרף לחסדר. "קבוצת ריגר" הגרמנית, המשקיעה העיקרית ב"חברה לישראל", תתבע כינוס אסיפה כללית של בעלי-מניות של ה"חברה, בחודש אפריל. באסיפה תיבחר מועצת-מנהלים חדשה, בהתאם ליחסי הכוחות האמיתיים של המשקיעים ב"חברה לישראל", ואז יקטן כוחם של תומכי הברון במחצית, במקביל יגבר כוחם של תומכי החסדר.

רמאי הסוכר

ראשי מישרד-המיסחר והתעשייה ה"עלו בשעתו את מחיר הסוכר מ-2 לירות ל-6 לירות הקילו בטענה כי מחיריו ב"שוקי העולם הם למעשה 9 לירות הקילו, וכי למעשה הממשלה מסבסדת את מחיר הסוכר בישראל. עתה מתברר כי העלייה במחיר הסוכר היתה לימים ספורים בלבד. בשבוע שבו הועלו מחירי הסוכר בישראל הגיעו מחיריו בלונדון בכמה עסקות ל-650 לירות שטרלינג, אולם מייד ירדו ל-400 שטרלינג, ומאז יורדים המחירים כל העת והם נעים בהתמדה סביב 143 שטר-לינג לטון סוכר זול, ועד 400 לירות שטרלינג לטון סוכר משובח ביותר. מכאן כי למעשה עולה הסוכר לממלכת ישראל, עם כל הוצאות הזיקוק וההובלה והאיחסון, לא יותר מ-4 לירות הקילו. הממשלה מרוויחה כשת לירות מכל קילו סוכר שהיא מוכרת. סוכר, כידוע, צורכים חסרי-האמצעים. ש"המיסחר והתעשייה חיים בר-לב משתמש בסוכריות.

במדינה

(המשך מעמוד 14)

ספיר, מלך ה"יונים" של המערך. הסוליי דריות של מיפלגות המיסד, ושותפותי האינטרסים בין עסקני המערך והליכוד, היו חשובות לו יותר מן ההתנגדות לאקט הפוליטי של הפגנת-הסיפוח.

בין חברי הממשלה שהצביעו "ללא התנגדות" בעד הקצבת המיליונים למעלה-אדומים, היו השרים ה"יוניים" מ"ע" ומ"מ"ם. הם לא העזו להיאבק על דעתם השלילית. שתי עובדות אלה הוכיחו השבוע את פשיטת-הרגל הגמורה של ה"יונים" שבקרב מחנה הממשלה. יש התארגנויות (ראו עמודים 11-10) במיפלגת-העבודה, יש הצהרות יגוניות של השותפים-הזוטרים — אך כל אלה נועדו בעיקר לקידום אישי ומשמשים כעילה להתאגדות אינטרסנית של עסקנים. במיבחן אמיתי על דיעות, מתקפל מתנה זה כשוכך עשוי קלפים. הפגנה מול הפגנה. מחנה-השלום שמחוץ למימסד העסקנים לא הוכיח דבקות רבה יותר למשימה.

צעירי קיבוץ כרם-שלום השמאלני, אני שי מוקד, כמה חברי-קיבוצים של השר מ"ר-הצער ושי"ח ערכו פגנת הפגנה סימלית שזכתה להדים בכלי-התיקשורת — אך גם זו נערכה באופן פרטיזני. מבלי ללכוד כוחות ציבוריים ניכרים. יוזמה, אנשי מר קד, העדיפו את הפירסום המיפלגתי הבילי-עדי על פעולה ציבורית יעילה.

בסופו של דבר, פירסמה כל קבוצה של מחנה-השלום גלוי-דעת או הצהרה משלה. ההצהרות היוו הפגנה של חוסר-אונים משוע, מול הפגנת-הכוח הרוננת של מחנה-הסיפוח.

בפרשת מעלה-אדומים לא נערכה אפיי לו הפגנה כזאת. כמה יחידים וקבוצות מחו מילולית. כמה "יונים" במערך השתמשו בהודמנות כדי לגנוח את הממשלה. התר צאה היתה אפס. אגרה מור אבנים. הפעולה היחידה שקיבצה מחנה גדול יותר היתה דווקא פרי יוזמה פרטיזנית של איש אחד — המשור רר יבי.

באולם בית-סוקולוב בתל-אביב נערכה עצרת משותפת של כמה מתנועות-השלום, בהשתתפות ועדי הסטודנטים הערביים ב"חיפה ובירושלים. העילה היתה להגיב על המאורעות בקמפוסים, אך האסיפה קיבלה משמעות רחבה יותר. מאות המשתתפים, שבאו בליל-גשם וזעף, ומילאו את הארץ למפה לפה, רצו להפגין את דרישתם לאיחוד מחנה-השלום.

נציגי התנועות הפוליטיות — מאיר פעיל, לטיף דורי, עוזי בורשטיין ואורי אבנרי — הדגישו את הצורך המדיני ב"הבנה יהודית-ערבית בתוך המדינה, כי תנאי להבנה בין ישראל ושכנותיה. אולם שיאיה-הערב היו דווקא במישור האנושי: דבריהם הפשוטים של הסטודנטים הערביים בייה הצעירה תגריד אביר-חמה והצעיר דן קדר.

קדר המזוקן סיפר על התנגשות בין קבוצת-נוער מברשמן ובין נוער ערבי עויין ברמלה. לפני מילחמת-העצמאות. ההיתקלות יכלה להביא לשכיכת-דמים, ה"אבנים והמקלות כבר היו מוכנים לקרב. כאשר עלה בידו לרתק את תשומת-לב הערבים בדיוקום אגדת-ילדים בשפה הערביה, שאותה למד בבית-הספר. הפגישה הסימלית נסתיימה בהתיידדות לבבית.

קרא הסופר-המחנך אברהם פסקא: "מדוע אין לומדים בבית-הספר היהודי את השפה הערבית? מדוע איננו לומדים את דברי ימי העם הערבי? איך נחיה במרחב זה, מבלי להבין את רחשי-הלב של תר שבינו?"

מדיניות

הפצצה של הפרופסור

פאדאת הציץ לרביץ להקים נציגות פלסטינית כדי לקדם פני אש"ף